



USAID
ВІД АМЕРИКАНСЬКОГО НАРОДУ



НадраMonitor

**МОНІТОРИНГ ДОЗВІЛЬНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ ТА ЗМІН
У РЕГУЛЮВАННІ ВИДОБУВНОЇ ГАЛУЗІ**

1-12 червня 2022 року

Підготовка даного аналітичного продукту стала можливою завдяки підтримці американського народу, наданій через Агентство США з міжнародного розвитку (USAID) у рамках проекту “Прозорість Енергетичного Сектору”, який виконує ГО “ДІКСІ ГРУП”. Інформація, викладена в цьому дослідженні, є виключною відповідальністю ГО “ДІКСІ ГРУП” і за жодних обставин не може розглядатися як така, що відображає позицію USAID чи Уряду США.

© ГО «Діксі Груп», 2022 р.

Електронні аукціони та спецдозволи на користування надрами

Держгеонадра вперше з часу запровадження воєнного стану опублікувала інформацію про надання спеціальних дозволів на користування надрами. Зокрема, **надано** 4 спеціальних дозволу на видобування таких корисних копалин:

- [суглинку](#) на ділянці Західна Жидачівського родовища у Львівській області;
- [піску](#) на родовищі «Ангела» у Одеській області;
- [природного газу](#) на Буцівському родовищі у Львівській області (спецдозвіл видано АТ «Укргазвидобування» без проведення аукціону, адже компанія відповідно до п.8 Порядку надання спеціальних дозволів на користування надрами за власні кошти провела розвідку та оцінку запасів родовища);
- [питних підземних вод](#) на Вирлицькій ділянці Вирлицького родовища у м. Київ.

Держгеонадра [опублікувала](#) перелік ділянок надр, спеціальні дозволи на користування якими пропонується надати для геологічного вивчення ділянок надр:

№	Назва об'єкта надрокористування	Вид корисної копалини	Місце розташування	Початкова ціна дозволу, грн.
1.	ділянка Гарасимівська-2	вапняк	Івано-Франківська обл., Івано-Франківський р-н.	126 584,64
2.	Яблуновицьке родовище	суглинок	Вінницька обл., Вінницький р-н.	88 634,00
3.	Кремидівська ділянка	вапняк	Івано-Франківська обл., Івано-Франківський р-н.	50 400,00
4.	Виденська ділянка	пісок	Житомирська обл., Коростенський р-н.	23 130,31
5.	Опрілівське родовище	пісок	Тернопільська обл., Тернопільський р-н.	128 246,92
6.	Східна ділянка Балаклійського родовища	пісок	Харківська обл., Ізюмський р-н.	111 198,29
7.	Новоукраїнське родовище ділянки 1, 2, 3, 6	пісок	Волинська обл., Луцький р-н.	362 075,71
8.	Студенківська ділянка	пісок	Харківська обл., Харківський р-н.	102 939,84
9.	ділянка «Болязубівське-3»	пісок	Тернопільська обл., Тернопільська р-н.	16 663,13
10.	ділянка «Судіївська»	суглинок	Полтавська обл., Полтавський р-н.	6 115,20
11.	Ново-Українське родовище	пісок	Київська обл., Обухівський р-н.	19 224 015,26

Останній день для подання заявок 30.06.2022 року.

Законодавчі ініціативи

Зареєстровано пакет із 3 урядових законопроектів, які вносять зміни до Законів, що регулюють ринок природного газу та постачання теплоенергії:

- № [7427](#) від 01.06.2022 «Про особливості регулювання відносин на ринку природного газу та у сфері тепlopостачання протягом дії воєнного стану та подальшого відновлення». Законопроект передбачає закріпити на довоєнному рівні ціни на постачання і розподіл природного газу та тепlopостачання на період воєнного стану та на 6 місяців після його закінчення.

Серед іншого пропонується надати гарантії компенсацій: операторам ГРМ – заборгованості, що підлягає врегулюванню спеціальним законом та різниці між фактичними витратами за надання послуги з розподілу та тарифної виручки; постачальникам газу – заборгованості побутових споживачів, що регулюватиметься спеціальним законом; тепlopостачальникам – різницю в тарифах, у тому числі різниці між ціною газу, передбаченою у тарифі, та фактичною ціною його закупівлі; суб'єктам господарювання, на яких покладені спеціальні обов'язки – витрати на їх виконання.

Окрім цього, операторам ГРМ, тепlopостачальникам та постачальникам газу гарантується компенсація поточних втрат, пов'язаних з воєнним станом та зменшенням рівня розрахунків, починаючи з 1 березня 2022 року;

Також пропонується змінити процедуру врегулювання заборгованості спеціальним законом стосовно водоканалів за розподіл/передачу електроенергії, а також кредиторську заборгованість ТКЕ за послуги з централізованого водопостачання та централізованого водовідведення. Також, процедура регулювання заборгованості поширюватиметься на борги постачальників газу та операторів ГРМ перед ТОВ «ГК Нафтогаз України» У разі невиконання ТКЕ договорів про реструктуризацію, постачальники газу можуть отримати право власності 100% статутного капіталу підприємства. Відкладається запровадження та перехід на енергетичні одиниці обліку та розрахунків на ринку природного газу до 6 місяців після завершення воєнного стану;

- № [7428](#) від 01.06.2022 «Про внесення змін до розділу XX «Перехідні положення» Податкового кодексу України щодо забезпечення стабільного функціонування

ринку природного газу протягом дії воєнного стану та подальшого відновлення», який передбачає звільнення від оподаткування отримані компенсації від уряду та врегулювання заборгованостей між учасниками ринку;

- № [7429](#) від 01.06.2022 «Про внесення змін до Закону України «Про Державний бюджет України на 2022 рік» (щодо фінансування заходів, спрямованих на врегулювання відносин на ринку природного газу та у сфері тепlopостачання під час війни та подальшого відновлення), який передбачає збільшення доходів та видатків бюджету на 264 млрд грн для виплати компенсацій та регулювання заборгованостей між учасниками ринку. Доходи бюджету планується збільшити за рахунок надходжень донорської та іншої міжнародної допомоги (188,3 млрд грн), дивідендів від НАК "Нафтогаз України", зокрема авансових за 2022 рік (64,407 млрд грн), податку на прибуток від оплати цих дивідендів (11,593 млрд грн).

Зареєстровано законопроект № [7456](#) від 10.06.2022 р. «Про внесення змін до Закону України «Про інвестиційну діяльність» щодо підтримки виробників та залучення іноземних інвестицій під час воєнного стану».

Законопроект передбачає впровадження нового механізму інвестування в Україні – «особливу інвестиційну діяльність». Даний механізм інвестування за думкою його авторів спрямований на підтримання економіки в умовах воєнного стану та може застосовуватись до суб'єктів господарювання з будь яких галузей економіки, окрім:

- виробництва підакцизних товарів (крім виробництва автомобілів легкових, кузовів до них, причепів та напівпричепів, мотоциклів, транспортних засобів, призначених для перевезення 10 осіб і більше, транспортних засобів для перевезення вантажів та виробництва біопалива);
- випуску та проведення лотерей, діяльності на ринку азартних ігор, посередництві у працевлаштуванні за кордоном, промислового вилову водних біоресурсів за межами юрисдикції України та культивування рослин, що входять до переліку наркотичних засобів;

Зокрема, для проєктів в рамках такої діяльності може бути забезпечене безоплатне/пільгове надання земельної ділянки, перевезення, купівля обладнання,

поселення працівників, підключення до електро-, тепло-, газо-, водопостачання та фінансування за рахунок державного бюджету.

Особливі інвестиційні проєкти можливі лише на період дії воєнного стану, та обмежені граничними розмірами фінансування різних суб'єктів господарської діяльності. Разом з тим, без обмежень можуть фінансуватися особливі інвестиційні проєкти з розвитку альтернативних джерел енергії, біопалива та продовольчої безпеки.

Також відповідно до законопроекту, до суб'єктів інвестування додаються іноземні держави, іноземні фінансові установи і міжнародні фінансові організації, а до джерел інвестування – гранти.

Інвесторам, які нададуть Україні допомогу на понад 1 мільярд євро відповідно до законопроекту може бути надана у безоплатне користування земельна ділянка до 10 гектарів на термін від 5 до 10 років або майнових комплексів площею до 15 000 кв м.

Зареєстровано законопроект № 7447 від 09.06.2022 «Про відновлення платоспроможності державних підприємств, що забезпечують потреби атомних електростанцій України в урані шляхом видобутку уранових руд і виробництва концентрату природного урану та запровадження мораторію на здійснення виконавчих дій, арешту в межах виконавчих проваджень коштів на рахунках та таких підприємств в умовах воєнного стану».

Законопроектом передбачено на час дії воєнного стану та протягом 60 днів після його завершення зупинку всіх виконавчих проваджень стосовно заборгованостей та відчуження майна, що стосуються державних підприємств з видобутку урану і виготовлення уранового концентрату.

Зареєстровано законопроект № 7440 від 07.06.2022 «Про внесення змін до Податкового кодексу України та інших законодавчих актів України щодо користування водними ресурсами протягом дії воєнного стану в Україні».

Законопроектом передбачається звільнення від рентної плати за спеціальне використання води водокористувачів без дозволу на спеціальне водокористування, які постачають водні ресурси для потреб населення в порядку централізованого водопостачання протягом воєнного стану та 12 місяців після його завершення. Також таке постачання не буде вважатися порушенням правил спеціального водокористування та самовільним користуванням надрами.

Інші події

Кабінет Міністрів України постановою № [666](#) від 10 червня 2022 р. встановив нульові квоти на експорт товарів, що підлягають ліцензуванню до кінця 2022 року для таких товарів:

- мазуту,
- кам'яного вугілля, антрациту, брикетів, котунів та аналогічних видів твердого палива, одержаних з кам'яного вугілля (окрім коксівного вугілля);
- природного газу українського походження.

Рішення про обмеження експорту даних товарів пов'язане із потребою накопичення енергетичних ресурсів для проходження опалювального сезону 2022/2023. Це свідчить про дефіцит ресурсів через втрату доступу до деяких родовищ газу та вугілля та пошкоджену інфраструктуру внаслідок війни з РФ. Варто зазначити, що нульова квота експорту стосується лише газу, видобутого в Україні, і не поширюється на газ, що знаходиться у сховищах у режимі «митного складу» або на імпортований газ.

Також, Кабінет Міністрів утворив Штаб з підготовки об'єктів житлово-комунального господарства та паливно-енергетичного комплексу до осінньо-зимового періоду 2022/23 року під час воєнного стану. Штаб буде займатися координацією центральних та місцевих органів влади стосовно відновлення зруйнованих/пошкоджених об'єктів, використання резервів обладнання, фінансово-економічною стабілізацією підприємств та взаємодією підприємств паливно-енергетичного комплексу з постачальниками природного газу.

Кабінет Міністрів України призначив:

- [Бойко І. Ю.](#) першим заступником голови правління приватного акціонерного товариства «Національна акціонерна компанія «Надра України»;
- [Кузьменкова О. О.](#) Головою Державного агентства водних ресурсів України;
- [Гопчака І. В.](#) та [Латиш Н. С.](#) заступником Голови Державного агентства водних ресурсів України;

Держгеонадра [скасувала](#) проведення планових перевірок, які мали відбутися у червні 2022 року.